

Handläggare
Lagerkvist Monika

Datum
2012-08-28

Diarienummer
KSN-2012-0927

Kommunstyrelsen

Utökat nätverk angående romastrategin

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att Uppsala kommun ställer sig positiv till det befintliga nätverkets ansökan (**bilaga 1**)

att utse en representant från kommunstyrelsen att delta i det utökade nätverket om ansökan beviljas.

Ärendet

Regeringen beslutade i september 2006 att inrätta Delegationen för romska frågor för att skydda och främja de mänskliga rättigheterna, vara nationellt pådrivande i arbetet med att förbättra romers situation i Sverige samt att utreda romers situation i Sverige. Delegationen hade också i uppdrag att bland annat främja och stödja kommunala projekt och verksamheter som syftar till att förbättra romers situation.

Delegationen för romska frågor beviljade Länsstyrelsen i Västmanland och Västerås stad medel för att synliggöra romernas situation i Västerås samt att med utgångspunkt i minoritetslagstiftningen identifiera behov av insatser för att stärka romernas förankring i samhället. Delegationen önskade då att erfarenheter skulle leda till samverkan mellan kommuner för att stärka romernas situation med fokus på arbetsmarknaden, skolan, boende och hälsa. Därför har, sedan 2009, ett nätverk bestående av ett antal kommuner i Mälardalen träffats regelbundet.

Idag består nätverket av representanter från kommunerna Uppsala, Västerås, Eskilstuna, Örebro och Södertälje. Uppsala deltar sedan i år men har genom projekten Romano Zor och nu Romano Buca haft ett nära samarbete med nätverkets kommuner sedan 2010.

Efter att Delegationen för romska frågor överlämnat sitt betänkande Romers rätt – en strategi för romer i Sverige (SOU 2010:55) beslutade regeringen i februari i år om en strategi för romsk inkludering. Det övergripande målet är att den rom som fyller 20 år 2032 ska ha likvärdiga möjligheter i livet som den som är icke-rom. De beslutade vidare att arbetet till stor del ska koncentreras till fem pilotkommuner. Där ska utvecklingsarbetet ske inom områdena utbildning, arbete, hälsa och social omsorg. Tanken med pilotverksamheten, som genomförs åren 2012-2015, är att ta fram goda exempel som sedan ska spridas över landet.

De utvalda pilotkommunerna är Luleå, Helsingborg, Göteborg, Linköping och Malmö.

Samtliga kommuner i ovan nämnda nätverk har sedan flera år ett aktivt arbete för och med romer. För Uppsalas del handlar det på senare år främst om de arbetsmarknadspolitiska projekt som lyder under Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden (Romano Zor och Romano Buca). Projektet har resulterat i värdefulla erfarenheter och det finns förståelse för behovet av långsiktighet i detta arbete. Uppsala kommun har också samråd med minoriteten i enlighet med minoritetslagstiftningen och också där har dialog påbörjats om deras behov och hur vi tillsammans kan förbättra romernas situation. I kommunstyrelsens fokusplan skrivs vidare att det vid årets utgång ska finnas en plan för det kommunövergripande arbetet med minoritetsgruppen romer. Detta, samt att romer i Uppsala kommun fortfarande har en mycket utsatt situation, gör att Uppsala kommun inte kan vänta på pilotkommunernas erfarenheter. Vi behöver istället än mer erfarenhetsutbyte samt delaktighet och information om de framsteg och den utveckling som sker inom området. Syftet med Uppsalas medlemskap i nätverket är att få ökat stöd och nya idéer i vår strävan efter att få fler romska barn att fullgöra grundskolan och påbörja gymnasiestudier samt finna nya vägar till arbetsmarknaden för kommunens romska befolkning.

För att inte försenas i vår utveckling och försäkra oss om att vi erhåller den kunskap som finns föreslås att Uppsala kommun ställer sig positiv till nätverkets ansökan om utökat nätverk samt att utse en representant från kommunstyrelsen att delta i nätverket om ansökan beviljas. Utvidgningen handlar om att kommuner som inte valts till pilotkommun eller de som arbetar med att utveckla situationen för och med romer bildar ett arbetande nätverk. Nätverket önskar aktivt följa de erfarenheter och den utveckling som regeringens pilotprojekt gör. Arbetet ska vara sektorsöverskridande och innefatta alla områden i kommunernas verksamheter och nätverket ska bygga på erfarenhetsutbyte, samverkan och samarbete.

I det utökade nätverket är tänkt att varje kommun deltar med en ledande politiker samt en ansvarig tjänsteman/kontaktperson där mötesfrekvensen för kommunstyrelsens representant planeras bli två gånger per år. Enligt förslaget till ansökan ska varje kommun också genomföra en kollegialgranskning av nätverkets medlemskommuner var tredje år samt svara för resor och uppehålle för egna deltagare samt kostnader som uppstår vid genomförandet av kollegial granskning.

Ekonomiska konsekvenser

Deltagande i nätverket är sammankopplat med vissa kostnader, exempelvis resor till möten, dessa kostnader täcks inom kommunstyrelsens befintliga budgetram.

Kommunledningskontoret

Kenneth Holmstedt
stadsdirektör

FÖRSLAG

2012-08-13

Arbetsmarknadsdepartementet

Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Förslag till organisering av ett nätverk för romskt inkludering för kommuner och ansökan om medel därtill

Bakgrund

Sedan år 2009 har ett nätverk bestående av ett antal kommuner i Mälardalen träffats regelbundet. Bakgrund till nätverket var att Delegationen för romska frågor under ledning av Maria Leissner hade beviljat Länsstyrelsen i Västmanland och Västerås stad medel för att synliggöra romernas situation i Västerås samt att med utgångspunkt i minoritetslagstiftningen identifiera behov av insatser för att stärka romernas förankring i samhället. Delegationen önskade då se att erfarenheter skulle leda till samverkan mellan kommuner för att stärka romernas situation med fokus på arbetsmarknaden, skolan, boende och hälsa.

Nätverket har

- Kommunföreträdare som träffats två – tre gånger per år för erfarenhetsutbyte och verksamhetsutveckling
- Idag är det totalt 5 kommunala medlemmar i nätverket; Västerås, Eskilstuna, Örebro, Södertälje och Uppsala. Länsstyrelsen i Stockholms län har aktivt deltagit i nätverkets träffar, utifrån sitt uppdrag att samordna och följa upp hur arbetet med minoritetspolitiken bedrivs.
- Länsstyrelser i Västmanland Län, och Örebro Län har i samverkan med dess lokala kommun organiserat kunskapsseminarier kring insatser, forskning om romers situation men inte minst med romska representanter (via medel från Delegationen för romska frågor).

- Som fokus i samverkansområden haft erfarenhets- och kunskapsbyte.
- Till hösten planeras ett kunskapsseminarium i Södermanlands län.

För att ge en bild av vad en del kommuner arbetat med under åren så hänvisar vi till Västerås, Örebro och Eskilstunas ansökningar för att bli pilotkommuner. Bilaga.

Förslag till utveckling av nätverket

I ett pressmeddelande från 25 juni 2012 från Arbetsmarknadsdepartementet framgår att SKL fått uppdraget att stödja de av er utsedda pilotkommunerna att utveckla samrådsformer för romsk inkludering. Vi har vid samtal med SKL förstått att deras uppdrag är avgränsat till att gälla dessa fem kommuner.

Arbetsmarknadsdepartementet erhöll ansökningar från 17 kommuner att få medverka i den av er utlysta pilotverksamhet. Det är positivt att se att många kommuner som vill på ett aktivt sätt medverka för att förverkliga minoritetslagens intentioner. Vi önskar att bjuda in icke utvalda kommuner och andra kommuner som arbetar med att utveckla situationen för och med romer att tillsammans med oss bilda ett arbetande nätverk. Storleken på nätverket får diskuteras senare.

Verksamhetsidé

Nätverket bildas för att förbättra det offentliga uppdraget att inkludera romer och synliggöra romers villkor i deltagande kommuner. Nätverket önskar också att aktivt följa de erfarenheter och den utveckling som regeringens pilotprojekt gör och på så vis förhindra att goda idéer och metoder till kommuner fördröjs och möjliga framsteg i utvecklingen skjuts fram till efter regeringens projekt avslutats. En ambition är att utnyttja det intresset och den kunskap som våra deltagande kommuner har idag och fortsätta ett redan påbörjat arbete med och för romer än mer aktivt.

Grunden för det arbetande nätverket är FN:s konvention om Mänskliga rättigheter, ”Lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk (SFS 2009:724) och regeringens skrivelse ”En samordnad och långsiktig strategi för romsk inkludering 2012 – 2032” samt deltagande kommuners budgetskivningar.

Arbetet ska vara sektorsövergripande och innefatta alla områden i kommunernas verksamheter. Nätverket ska bygga på erfarenhetsutbyte, samverkan och samarbete som skapar synergieffekter som ökar takten på genomförandet av romsk inkludering i samhället.

Mål

Nätverket ska verka för att utveckla arbetsformer för implementering av ”En samordnad och långsiktig strategi för romsk inkludering 2012 -2032, samt sprida kunskap om nätverkets arbetssätt och/eller speciella projekt/metoder.

Strategier

Varje kommun deltar med ansvarigt kommunalråd och eller motsvarande samt en ansvarig tjänsteman/kontaktperson.

Tjänstemannagruppen ansvarar för:

- Erfarenhetsutbyte kring arbetssätt och arbetsformer

- Nyhets och omvärldsbevakning
- Kontakter med statliga myndigheter och romskar organisationer
- Anordna kunskapsseminarier och möten (inom nätverket)
- Dokumentera och sprida erfarenheter, internt och externt
- Att i nära samarbete följa *Pilotkommunerna* i deras utvecklingsarbete
- Minst 2 ggr per år genomföra nätverksmöten där ansvariga politiker och tjänstemän deltar. Där emellan träffas tjänstemännen 2 ggr.
- Vart tredje år genomföra en kollegialgranskning av nätverkets medlemskommuner

Tidsperiod

När man går med i nätverket förbinder man sig att delta under en 4 års period.

Finansiering

Egna medel

Deltagande kommuner svarar för resor och uppehälle för egna deltagare samt kostnader som uppstår vid genomförandet av kollegialgranskning

Ansöker om medel från Arbetsdepartementet enligt följande:

Förslag 1:

20 % tjänstemannatid per år, för samordning	130 000 kr (inkl PO pålägg)
Dokumentation och spridning	100 000 kr
Kunskapsseminarier och konferenser.	100 000 kr

Förslag 2

20 % tjänstemanna tid per år	130 000 kr (inkl PO pålägg)
Dokumentation och spridning	100 000 kr

Arbetande nätverket inbjuds till de kunskapsseminarier och konferenser som förväntas ske inom SKL:s uppdrag.

Deltagande nätverkskommuner förbinder sig att:

- Ta fram en verksamhetsplan som följs upp och eventuellt revideras efter två år.
- Kommuner bidrar med en lokal kontaktperson som inom ramen för sin tjänst får uppdraget att aktivt medverka i nätverkets utvecklingsarbete.
- Kommunen utser en förtroendevald på kommunstyrelse/stadsdelsnivå som representerar kommunen vid nätverksmöten.
- Kommunen står för egna kostnader (kost, resa och logi) som uppstår när nätverket möts.
- Kommunen deltar i en kollegial granskning under överenskommelseperioden, där bland annat varje kommun granskas utifrån ett tvärsektoriellt perspektiv.

Alla i nätverket deltagande kommuner har idag samråd med den romska minoriteten. Hur dessa utformas är dock olika men gemensamt är ett lokalt aktivt deltagande från både kommunens men framför allt från romernas sida. Det är tydligt att romer efterfrågar förändring och resultat och genom vår dialog med romerna, regeringens ”romastrategi” och våra erfarenheter under de senaste åren befäster inställningen att både romer och våra kommunala organisationer går mot en aktivare hållning och mer målmedveten strävan mot

just ökad kunskap, förändring och gemensamma mål för framtiden. Vi vill inte tappa fart i detta arbete eller minska möjligheten till ökad kunskap och nya idéer som regeringens pilotprojekt förhoppningsvis innebär. Därför tror vi att det nätverk vi här föreslår har en viktig funktion att fylla och hoppas därmed på ert stöd.

Ami Netzler
Mångfaldsstrateg
Västerås stad

Margareta Stenström
Planerare
Örebro kommun

Monica Lagerkvist
Mångfaldsstrateg
Uppsala kommun

Eva Bjurholm
Utredare
Södertälje kommun

Sirpa Lindelöf
Utvecklare
Eskilstuna kommun